

4. Shevchenko, V. L. (2010). Verbalnoe i neverbalnoe modelirovanie informatcionnoi obuchaiushchei sredy i ee algoritmicheskoe postroenie [Verbal and non-verbal modelling of information teaching environment and its algorithmic construction]. *Lichnost v edinom obrazovatel'nom prostranstve: sbornik nauchnykh statei I Mezhdunarodnogo obrazovatel'nogo foruma (g. Zaporozhe, 5–7 maia 2010 goda) – Personality in a single educational space: a collection of scientific articles of the I International Educational Forum (Zaporizhzhya, May 5–7, 2010)*. K. L. Krutii (Ed.). Chast 2 – Ch.2. Konferencii «Detstvo v sovremennom mire: pervye 7 let i vsia zhizn», «Informatcionno-kommunikativnoe prostranstvo kak novaia sereda lichnosti» – Conferences “Childhood in the modern world: the first 7 years and all life”, “Information and communication space as a new medium of personality”, 316–323. Zaporozhe: ООО «LIPS» LTD [in Russian].
5. Gromyko, Iu. V. (2000). *Mysledeiatel'nostnaia pedagogika (teoretiko-prakticheskoe rukovodstvo po osvoeniiu vysshikh obraztsov pedagogicheskogo iskusstva) [Thought-pragmatist pedagogy (theoretical and practical guide on the development of higher examples of pedagogical art)]*. Minsk [in Russian].
6. Petrenko, M. A. (2010). Teoriia pedagogicheskoi interakcii [Theory of pedagogical interactivity]. *Extended abstract of Doctor's thesis*. Rostov-na-Donu [in Russian].

(англійською переклала В. Слабоуз – канд. філософ. наук, доцент кафедри іноземних мов Донбаського державного педагогічного університету)

УДК 378.01.20/5

ГОЛОВКО Сергій

канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри історії та мовознавства,
Український державний університет залізничного транспорту
площа Фейєрбаха, 7, Харків, Україна, 61050
E-mail: mamulyak@gmail.com

АБРАМСЬКА Інна

старший викладач кафедри іноземних мов, Український державний
університет залізничного транспорту
площа Фейєрбаха, 7, Харків, Україна, 61050
E-mail: mamulyak@gmail.com

ГУМАНІСТИЧНА ОСВІТА В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Анотація. У статті представлено результати аналізу певних особливостей вищої освіти, що функціонує у просторі інформаційного суспільства, у контексті гуманістичної парадигми. Особистісно-зорієнтована парадигма вищої освіти вимагає перегляду її мети, завдань, змісту, технологій, очікуваних результатів. Сьогодні стратегія і тактика освіти має розвиватися у напрямку спільного зі студентами пошуку особистісного смислу та особистісних цінностей життя.

Оскільки освіта функціонує в інформаційному просторі, подано характеристику позитивних і негативних наслідків інформатизації життя, показано їх вплив на особистість, що зростає і формується в даних умовах.

© Головка С., Абрамська І., 2020

Інформаційна революція породжує інформаційну та морально-духовну кризу, ЗМІ змінюють систему гуманістичних цінностей. Розглянуто переваги та можливості вищої освіти, яка може у цьому контексті протистояти впливу негативних чинників: вона орієнтована на постійний розвиток внутрішнього світу молодшої людини, на міжособистісне діалогічне спілкування та обов'язкову зовнішню допомогу в процесі особистісного та професійного самовизначення. Метою реформування освіти у вищій школі є створення адекватних умов для розвитку у студентів механізмів самонавчання та самовиховання, пошуку життєвих смислів. Визначено сприятливі умови гуманізації освітнього процесу з метою формування здорової у моральному, фізичному та інтелектуальному відношенні особистості студента. Звернено увагу на потенціал педагогічної філософії як нового наукового напрямку у розв'язанні завдань гуманізації вищої освіти. Вища освіта у контексті педагогічної філософії має спрямовуватися на утворення якостей життя, що забезпечують міцну основу долі студентів попри всі негаразди суспільного життя.

Ідея гуманізації дозволяє розглядати освітній процес вищу з боку внутрішнього значення і смислу педагогічних явищ, зберігати та зміцнювати людинотворчі сили людини, шукати нові ефективні шляхи, засоби і технології.

Ключові слова: інформаційне суспільство, вища освіта, гуманізація, духовно-моральний розвиток особистості, педагогічна філософія.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Сучасний етап розвитку нашого суспільства, у зв'язку з його переходом у статус інформаційного, обумовлений невпинним зростанням ролі засобів масової інформації та Інтернету у розвитку особистості дітей та молоді. Це принципово нова ситуація, і система освіти не завжди є здатною адекватно реагувати на ці швидкоплинні зміни. Усе більшу авторитетну роль у розвитку молоді відіграє альтернативна думка, що досить часто вступає у протиріччя з тими установками, що їх пропонує система освіти, бо перевагою медіа інформації є те, що процес її сприйняття завжди є індивідуалізованим, вона передбачає найбільш значущу мотивацію, засновується на більш привабливому відеоряді. Проникнення інформаційних технологій практично у всі галузі життя веде до формування нових потреб та нового образу життя людства, які не завжди відповідають гуманістичним цінностям. Ефективний розвиток сучасної освіти та підвищення його ролі та статусу неможливим без підвищення уваги до його гуманітарної складової.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Особистісно-зорієнтована парадигма вищої освіти вимагає перегляду її мети, завдань, змісту, технологій, очікуваних результатів тощо (Ш.Амонашвілі, В.Андрущенко, І.Бех, Є.Бондаревська, Б.Гершунський, Н.Дем'яненко, І.Зязюн, М.Каган, Б.Коротяєв, В.Кремень, С.Кульневич, В.Курило, Ю.Сенько, В.Сериков, В.Сластьонін, В.Слободчиков, О.Сухомлинська та ін.). У відповідності до гуманістичного педагогічного світогляду, зміни уявлень про суб'єктів освіти, її стратегія і тактика сьогодні має розвиватися у напрямку спільного зі студентами пошуку особистісного смислу та особистісних цінностей життя, має бути просякнута духовно-моральним стрижнем.

Формулювання цілей статті. Мета статті - обґрунтуванні певних особливостей вищої освіти, що розвивається у просторі інформаційного суспільства, у контексті гуманістичної парадигми.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових даних. Інформаційне суспільство формується в основному під впливом таких процесів, як інтенсивний технічний прогрес – запровадження комп'ютерних технологій до всіх галузей суспільної життєдіяльності людей, та потужний потік інформації – зміст та актуальність наукових знань, які швидко змінюються у зв'язку з новими потребами суспільства, що розвивається.

За умови зростання комунікацій з'явилася можливість достатньо швидко залучитись до різноманітної інформації без особливих зусиль. Це поширює можливості сучасної людини, сприяє вибору найбільш оптимального та ефективного виду діяльності. Інформаційне суспільство зорієнтовано на розвиток творчого та інтелектуального потенціалу, як індивіда, так і суспільства в цілому. Очікується, що в недалекому майбутньому виникне єдине інформаційне суспільство, в якому будуть мати місце наступні тенденції: підвищиться роль інформаційного сектору в сфері послуг та народного господарства; інтеграція телекомунікаційних та інформаційних структур приведе до того, що з'являться нові галузі економіки, нові продукти та послуги, які будуть задовольняти нові потреби; глобалізація інформаційних і телекомунікаційних секторів створить єдине інформаційне поле без кордонів; буде зміцнюватися нова форма зайнятості («телеробота»), яка дозволить здійснювати свою професійну діяльність вдома; виникне нова політична культура, в якій ще в більшій мірі буде реалізовано принцип свободи слова через засоби масової інформації; з'явиться нова інформаційна культура, основою якої буде вміння працювати з інформацією, на разі її використання, обробка, передача та зберігання.

Позитивні сторони інформаційного суспільства не виключають появи та загострення дуже суттєвих негативних його моментів. Система комунікацій, що активно розвивається, в тому числі Інтернет, сприяє виникненню умов для зростання економічних та інших правопорушень. В сучасних умовах, які склалися, виникає складність адаптації до середовища інформаційного суспільства. З подальшим розвитком інформаційного суспільства зростає загроза розриву між так званою інформаційною елітою, тими, хто займається розробкою інформаційних технологій, та тими, хто виступає простими споживачами.

В межах стрімкого розгортання інформаційного простору виникло глобальне політичне та ідеологічне маніпулювання різноманітним інформаційним матеріалом, яке неодмінно призводить до інформаційного та культурного тиску. На базі інформаційних технологій здійснюється небажане втручання в особисте життя людей і організацій.

Можна без перебільшення стверджувати, що інформація стала головним ресурсом життя. При цьому серйозна небезпека інформаційної революції в тому, щоб приймати новації заради них самих. Як зазначає Е.Гідденс, «ми живемо в світі, який цілком конституційовано через рефлексивно використані знання, і ми ніколи не можемо бути впевнені, що будь-який елемент його не буде переглянуто» [1, с.106]. Вперше в історії людства культура, як це не парадоксально, формується електронними ЗМІ, які в більшості випадків орієнтовані на максимальні економічні та політичні прибутки, і ці процеси

мають загрозливу тенденцію до збільшення і, навіть, гіпертрофії. Це ускладнюється і досить слабкою підготовкою самої молодіжної аудиторії до сприйняття інформації на особистісно-професійно рівні, недостатньо розвиненим критичним мисленням, слабкою загальною ерудованістю. Додамо, що інформаційна революція, яка потрапила у полон до сил вільного ринку, породжує інформаційну та морально-духовну кризу. Електронні ЗМІ змінюють систему гуманістичних цінностей, що неминуче змінює саму природу нашого людського світу.

Відзначимо ще один вимір інформаційної кризи. Людство сьогодні буквально потопає в океані різноманітної інформації. Ми створюємо кожний день стільки статистичних даних, формул, образів, документів та декларацій, що не в змозі їх глибоко засвоїти та використати. І замість того, щоб шукати нові засоби та методи осмислення та перетворення інформації, ми все більше шаленими темпами продовжуємо виробляти нову. У результаті величезні об'єми невикористаної інформації перетворюються в інформаційне забруднення навколишнього середовища. Забруднення створює ефект перенасиченості, що веде до апатії, до зневіри у творчі сили індивіда, до інтелектуальної неспроможності досягнути запропоноване, зростання агресії як природної реакції, так і штучної, до психічних порушень, втрати життєвого сенсу. У межах цього вкрай негативного фону відбувається різке падіння інтересу до власного особистісного та професійного життя, віри у свою життєву спроможність [2].

Усі ці результати негативного досвіду мають бути цілеспрямовано кориговані в умовах гуманістичної системи освіти, що кидає виклик сучасній інформаційній цивілізації.

У сучасній філософії освіти обґрунтовані провідні принципи гуманізації вищої освіти: організація навчання та виховання з позиції відмовлення від наукоцентризму, що передбачає опору на емпіричний соціокультурний досвід молоді; врахування життєвих цілей та цінностей студентів, визнання стосунків молоді людини з іншими людьми головною рушійною силою та джерелом новоутворень індивідуальної психіки; орієнтація студентів на смислоутворювальні структури у виборі життєвої стратегії; вибір змісту та технології навчання з урахуванням індивідуальності кожного, хто навчається [3].

Поняття «особистісний смисл» ставало предметом наукового пізнання багатьох вчених (В.Біблер, Ш.Бюлер, Ю.Курганов, О.Леонтьєв, В.Франкл, В.Шадріков та ін.). Наприклад, О.Леонтьєв вказував, що особистісні смисли висловлюють особливу суб'єктність людської свідомості [4]. Через опанування смислів-цілей, смислів-інтересів, смислів-мотивів, смислів-переживань, смислів-відносин відбувається самотворення особистості. Становлення зв'язної упорядкованої системи таких смислів і є, на думку вченого, процесом становлення особистості. Згадаємо ще відомий афоризм О.Леонтьєва - «смислу не вчать, смисл виховується», який набуває в умовах гуманістичної парадигми своєрідного звучання.

Проблема гуманізації сучасного навчання у вищій школі виводить у центр уваги студента як суб'єкта життя, як вільну та духовну особистість, яка має за першочергову потребу саморозвиток. Вона орієнтована на постійний розвиток внутрішнього світу молоді людини, на міжособистісне діалогічне спілкування в процесі росту та обов'язкову зовнішню допомогу в процесі особистісного та професійного самовизначення. Пріоритетним напрямком у гуманізації навчання є ціннісне ставлення до суб'єкту навчання (студенту), який знаходиться в

унікальному періоді життя людини та неодмінне визнання його розвитку – розумового, морального, фізичного та естетичного. Саме це і потрібно вважати за основне завдання при вирішенні гуманістичних проблем навчання.

Гуманістичний підхід передбачає таку організацію навчального процесу, де застосовується сукупність засобів, що забезпечують задоволення базових потреб особистості студента: у комфортних взаємостосунках, у реалізації творчого потенціалу, у пізнанні. Метою реформування освіти у вищій школі є створення умов для розвитку у тих, хто навчається, механізмів самонавчання та самовиховання.

У вищій школі необхідно створювати умови для орієнтації особистості студента на етичні норми та установки, для використання можливостей наслідування продуктивним соціокультурним зразкам поведінки та діяльності, перш за все творчим, гуманістично-зорієнтованим особистостям – їхньому ставленню до справи, життя загалом, для гармонійного поєднання раціонального, духовного та емоційного компонентів. Саме таку можливість може природно надати розвивальний потенціал суспільних та гуманітарних наук.

У руслі гуманістичної парадигми розвиток особистості студента має відбуватися у сприятливих умовах, серед яких виокремимо такі:

- ключовим засобом організації освітнього процесу має стати така взаємодія викладача і студента, що виключає будь-який тиск та маніпуляцію, формує механізми самонавчання та самовиховання і розгортається у вигляді діалогу, полілогу, інших видів інтеракції;

- розвиток особистості відбувається на підставі визнання того, що студент не є незмінною величиною, а динамічною структурою, внутрішній світ якого сприймаємо як взаємозв'язок психічного, фізичного та духовно-морального здоров'я;

- орієнтація особистості студента на морально-етичні принципи та цінності, виховання у нього внутрішнього локусу контролю; принцип «непротивлення злу насильством» у добу всезагального зниження морального стрижня може бути трансформований у гуманітарно-моральну максиму «опір злу неучастю» (І.Колесникова);

- будь-які форми освітнього процесу має супроводжувати постійна мотиваційна підтримка студентів у їх найближчій та віддаленій перспективі;

- розвиток особистості має здійснюватися не тільки на раціональній основі, але й чуттєво-емоційній, бо «знання, що не проходить крізь серце, є вельми небезпечним»;

- морально-професійне становлення особистості має проходити в умовах надання свободи рольової поведінки студента, поширення її діапазону;

- активні, творчі, інноваційні види діяльності, етико-гуманістичні практики, конструктивний соціокультурний досвід мають посідати чільне місце в освітньому просторі вишу;

- збалансованість освітнього навантаження у формуванні фізичного, психічного та духовно-морального здоров'я студентів.

Вищеназвані умови адекватно спрацьовують під час опанування студентами ціннісно-змістового потенціалу гуманітарних наук (зокрема, історії, філософії, культурології, релігієзнавства, психології тощо), бо вони здатні допомогти і викладачу, позиція якого теж трансформується у нових обставинах у бік наставника, помічника, фасилітатора, і студенту створити та структурувати свій внутрішній світ, віднайти та розвивати внутрішнє культурне поле,

вибудувати обом зв'язки з соціумом, природою, культурою, у просторі яких вони живуть.

Зовсім іншого рівня сягають проблеми сучасної вищої освіти у контексті впливу інформаційного суспільства на розвиток і життя особистості з огляду на педагогічну філософію – новий науковий напрям педагогічного дискурсу.

Педагогічна філософія у тлумаченні вчених – це не просто мудрість, а світоглядний нестандартний погляд у майбутню нестандартну освіту із стандартного минулого й теперішнього. Із цього випливає той факт, що і дорослі (викладачі), і студенти є носіями власної філософії, основу якої становить механізм або спосіб поведінки, збереження, захисту, зміцнення й розвитку власного життя. Виходячи з визначення самого поняття, ураховуючи окреслені межі об'єкта й предмета педагогічної філософії, а також беручи до уваги ідеї, викладені у науковому доробку (Б.Гершунський, В.Загвязинський, В.Красвський, В.Кремень, І.Лернер, П.Щедровицький) авторами виділено базові ідеї:

1. Ідея визнання життя молодого покоління й кожної його окремої особистості головною й провідною цінністю всього вибудованого й вибудовуваного знову освітнього простору.

2. Ідея прояву необхідної й постійної турботи дорослого покоління про стан, розвиток і зміцнення всебічного здоров'я молодого покоління на всіх етапах його дорослішання.

3. Ідея впровадження в освітній простір психолого-педагогічного, соціально-педагогічного й філософсько-педагогічного сприяння вільному розвитку й дорослішанню молодого покоління й кожної окремої особистості в режимі реального часу.

4. Ідея необхідного обмеження на всіх рівнях управління дозвільних, заборонних і контрольних функцій та розширення організаторських і пошуково-творчих, орієнтованих на захист усебічного здоров'я молодих поколінь і впровадження в їхнє реальне життя творчих процесів з усіляким пригніченням і обмеженням руйнівних [5].

З позиції педагогічної філософії метою освіти має стати не якість знань, умінь і навичок, а якість життя, поведінки й діяльності, зокрема й професійної, всіх учасників освітнього простору – і прямих, і опосередкованих. Тож, вища освіта для студентів спрямовується на утворення якостей життя, що забезпечують міцну основу їхньої долі попри всі негаразди суспільного життя.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Ідея гуманізації дозволяє розглядати освітній процес вишу з боку внутрішнього значення і смислу педагогічних явищ, творити й оцінювати процес розвитку освітньої практики з точки зору її багатоваріантності, багатомірності, динамічності, суб'єктності і, загалом, відкритості, зберігати та зміцнювати людинотворчі сили особистості; шукати нові ефективні шляхи, засоби і технології.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гидденс Э. Последствия модернити. Новая постиндустриальная волна на Западе. Антология. М., 1999. 352 с.
2. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура: Пер. с англ. под научн. ред. О.И.Шкаратана. М.: ГУ-ВШЭ, 2000. 608 с.

3. Бондаревская, Е., Кульневич, С. Педагогика: личность в гуманистических теориях и системах воспитания. Ростов на Дону: ТЦ «Учитель», 1999. 560 с.
4. Леонтьев А. Деятельность. Сознание. Личность. М.: Академия, 2005. 352 с.
5. Коротяев Б., Курило В., Савченко С. Педагогічна філософія. Луганськ: Вид-во «ДЗ ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2010. 340 с.

Стаття надійшла до редакції 19.12.2019.

ГОЛОВКО Сергей

канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри історії і лінгвістики, Український державний залізничний університет (г. Харків, Україна)

площадь Фейербаха, 7, г. Харків, Україна, 60050

E-mail: mamulyak@gmail.com

АБРАМСКАЯ Инна

старший преподаватель кафедры иностранных языков Украинский государственный железнодорожный университет (г. Харків, Україна)

площадь Фейербаха, 7, г. Харків, Україна, 60050

E-mail: mamulyak@gmail.com

ГУМАНИСТИЧЕСКОЕ ОБРАЗОВАНИЕ В УСЛОВИЯХ ИНФОРМАЦИОННОГО ОБЩЕСТВА

Резюме. В статье представлены результаты анализа некоторых особенностей высшего образования, которое функционирует в пространстве информационного общества, в контексте гуманистической парадигмы. Личностно-ориентированная парадигма высшего образования требует пересмотра ее цели, задач, содержания, технологий, ожидаемых результатов. Сегодня стратегия и тактика образования должна развиваться в направлении общего со студентами поиска личностного смысла и личностных ценностей жизни. Поскольку образование функционирует в информационном пространстве, дана характеристика позитивных и негативных последствий информатизации жизни, показано их влияние на растущую личность, которая формируется в данных условиях. Информационная революция порождает информационный и морально-духовный кризис, СМИ меняют систему гуманистических ценностей. Рассматриваются преимущества и возможности гуманистического высшего образования, которые позволяют противостоять влиянию негативных факторов: она ориентирована на постоянное развитие внутреннего мира молодого человека, на межличностное диалогическое общение та обязательную помощь в процессе личностного и профессионального самоопределения. Целью реформирования высшего образования является создание адекватных условий для развития у студентов механизмов самообучения и самовоспитания, поиска жизненных смыслов. Определяются благоприятные условия гуманизации образовательного процесса с целью формирования здоровой в нравственном, физическом и интеллектуальном отношении личности студента. Обращается внимание на потенциал педагогической философии в решении задач гуманизации высшего образования. Высшее образование в контексте педагогической философии должно быть направлено на формирование качества жизни, что обеспечивает крепкую основу судьбы студента, несмотря на все жизненные неприятности и трудности.

Идея гуманизации позволяет рассматривать образовательный процесс вуза со стороны внутреннего значения и смысла педагогических явлений, сохранять и

укреплять творческие силы человека, искать новые эффективные пути, средства и технологии.

Ключевые слова: информационное общество, высшее образование, гуманизация, духовно-моральное развитие личности, педагогическая философия.

HOLOVKO Serhii

Candidate of Pedagogic Science (Ph. D), Associate Professor, Associate Professor of the Department of History and linguistics Ukrainian State University of Railway Transport, Kharkiv, Ukraine

Feuerbach Square, 7, Kharkiv, Ukraine, 61050

E-mail: mamulyak@gmail.com

ABRAMSKA Inna

Senior Lecturer of the Department of Foreign language Ukrainian State University of Railway Transport, Kharkiv, Ukraine

Feuerbach Square, 7, Kharkiv, Ukraine, 61050

E-mail: mamulyak@gmail.com

HUMANISTIC EDUCATION IN THE INFORMATION SOCIETY

Summary. The article presents the results of an analysis of some features of higher education, which operates in the space of the information society, in the context of the humanistic paradigm. The characteristic of the positive and negative consequences of life informatization is given, their influence on the growing personality, which is formed in these conditions, is shown. The advantages and opportunities of humanistic higher education are considered, which allow to resist the influence of negative factors. The conditions for the humanization of the educational process are determined with the aim of forming a student's moral, physical, and intellectual personality. Attention is drawn to the potential of pedagogical philosophy in solving the problems of humanizing higher education.

Keywords: information society, higher education, humanization, spiritual and moral development of personality, pedagogical philosophy.

Abstract. Introduction. The article presents the results of the analysis of certain features of higher education functioning in the space of information society in the context of the humanistic paradigm.

Analysis of publications. The personality-oriented paradigm of higher education requires a revision of its purpose, tasks, content, technologies, expected results etc. (Sh. Amonashvili, V.Andrushchenko, I.Bekh, E.Bondarevska, B.Hershunski, N.Demianenko, I.Ziazuin, M.Kahan, B.Korotiaiev, V.Kremen, S.Kulnevych, V.Kurylo, Y.Senko, V.Serykov, V.Slastonin, V.Slobodchykov, O.Sukhomlinska and others). Today, education strategy and tactics must be developed in the direction of the search for personal meaning and personal values of life with students.

Purpose of the article is to substantiate certain features of higher education that develops in the space of the information society in the context of the humanistic paradigm.

Results. Positive features of the information society: enhancing the role of the information sector in services and the national economy; the emergence of new industries, new products and services that will meet new needs; the globalization of the information and telecommunications sectors will create a single information field without borders; strengthening a new form of employment («telework») that will allow them to carry out their professional activities at home; the emergence of a new information culture, the basis of which will be the ability to work with information, its

use, processing, transmission and storage. Adverse effects: An actively developing communications system, including the Internet, contributes to the growth of economic and other offenses. In today's context, there is a difficulty in adapting to the information society environment; information and cultural pressure on the process of personality formation. The information revolution is creating an information and moral crisis, the media is changing the system of humanistic values. The humanistic system of education challenges the modern information civilization. The modern philosophy of education substantiates the guiding principles of the humanization of higher education. It is focused on the constant development of the young man's inner world, on interpersonal dialogical communication and on the compulsory external assistance in the process of personal and professional self-determination. The purpose of reforming education in higher education is to create adequate conditions for students to develop mechanisms of self-education and self-education, search for life meanings. The humanistic approach involves the use of a set of tools that meet the basic needs of the student's personality. Higher education in the context of pedagogical philosophy should be directed to the formation of qualities of life that provide a solid foundation for the fate of students despite all the problems of social life.

Conclusion. The idea of humanization allows us to consider the educational process of higher education from the intrinsic meaning and meaning of pedagogical phenomena, to preserve and strengthen the human creation forces of man, to search for new effective ways, means and technologies.

REFERENCES

1. Giddens, E. (1999). Posledstviia moderniti. Novaia postindustrialnaia volna na Zapade. Antologiiia. M. [in Russian].
2. Kastels, M. (2000). Informatsionnaia epokha: ekonomika, obshchestvo i kultura: Per. s angl. pod nauchn. red. O.I.Shkaratana. M.: GU-VShE. [in Russian].
3. Bondarevskaiia, E., Kulnevich, S. (1999). Pedagogika: lichnost v gumanisticheskikh teoriiakh i sistemakh vospitaniia. Rostov na Donu: TTs «Uchitel». [in Russian].
4. Leontev, A. (1975). Deiatelnost. Soznanie. Lichnost. M. [in Russian].
5. Korotjajev B., Kurylo V., Savchenko S. (2010). Pedagoghichna filosofija. Lughansjk: Vyd-vo «DZ LNU imeni Tarasa Shevchenka. [in Ukrainian].

(англійською переклала І.Абрамська – старший викладач кафедри іноземних мов Українського державного залізничного університету)